

индивидуалните функции на благосъстояние. Наблюденията показват, че оценките за отделните равнища на функцията на благосъстояние се осъществяват в степен, по-ниска от инфлацията. Това нарушава адаптивността и ограничава приложимостта на метода в условията на висока инфлация.

Вторият доклад в сесията на тема „Използване на данните от наблюдението на домакинските бюджети за изследване на бедността в страната“ беше представен от д-р Богдан Богданов и ст. н. с. I ст. д-р Васил Цанов. В доклада са представени основно 4 нови варианта за изчисляване праговете на бедност и допълнително още 3, които са известни, но за целите на изследването са актуализирани и резултатите са използвани, за да се постигне по-широк обхват и пълнота на анализа. При разработването на вариантите авторите си дават ясна сметка за реалната икономическа ситуация и възможностите за осъществяване на ефективна социална политика за подпомагане на бедните слоеве в страната. Тези въпроси и проблеми са засегнати в доклада. Конкретните резултати от работените варианти за периода 1995-2000 г. могат да се представят по следния начин:

1. Изчислените прагове на бедност по различните варианти могат да се разглеждат като определени (фиксираны) точки от разпределението на домакинствата по доход за всяка от изследваните години. Например за последната година на изследвания период (2000) тези прагове, изчислени по различните методи, както и относителният дял на домакинствата с разполагам средномесечен общ доход на лице под прага на бедност в низходящ ред (в закръглени стойности) са съответно: 120 лв. - 46% (по метода на Оршански); 81 лв. - 16% (четвърти вариант); 77 лв. - 14% (по ме-

тода на Световната банка); 71 лв. - 11% (първи вариант); 69 лв. - 10% (втори вариант); 62 лв. - 7% (трети вариант); 58 лв. - 6% (по метода на Световната банка). Следователно през 2000 г. в диапазона от закръглени стойности в размер от 120 до 58 лв. средномесечно на лице, или от 4 до 1.9 лв. на ден на човек, относителният дял на бедните домакинства е от 6 до 46%, т. е. при граници на бедност в съотношение приблизително 1:2 делът на бедните е 1:8.

2. Данните за другите страни показват, че бедността е обект на измерване, анализ и политика, без оглед на обстоятелството дали дадена страна е повече или по-малко икономически развита. Например последните данни за Македония показват, че около 20% от населението е бедно при праг на бедност 2.5 DM на ден на човек. В Румъния делът на бедните е 40% при праг на бедност \$3 на ден на човек. За развитите страни по данни от Европейския панел (1994) делът на бедните в 12-те страни от европейския съюз е 13.7%. Съответно за Люксембург е най-малък - 1.2%; най-висок е за Португалия - 43.8%; около средния е за Великобритания - 13.0%; под средния е за Франция - 9.9%; за Белгия е 6.7%; за Дания - 6.5%; за Германия - 6.7%, и т. н. Методите, които се използват за оценяване на бедността в различните страни, са различни. Независимо от това могат да се направят три основни извода:

1) Бедността е явление, което съществува обективно във всяка страна, но пряко зависи от икономическото развитие и потенциал на отделната страна, т. е. бедните в развито икономическо общество са по-малко бедни в сравнение с бедните в общество със западаща и слаборазвиваща се икономика.

2) Бедността в страни с развита икономика не е проблем от първостепенно значение и често пъти се свързва с въпросите на етиката, морала, хуманността